

Sy-li spěval,
Pili je dželaš,
Strowja ee
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njech ty spěvaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew ee. F.

• Sserbske njedžesske lopjeno. •

Wudawa ho lóždu vobotu w Ssmolerjež knihiczi scheinerni w Budyschinje a placzi schtowrtlétneje 1,50 hr. s portom.

1. njedžela po žwj. Trojizv.

Psalms 2.

Vsched nami steji jedyn profeta stareho iakonja, kij je tutón psaní píhal. Wón hłada se hwojim duchowym wózkom na jene daloko polo. Sswitanje leži na polu. Tola tam na polu nječiyeži hwojata czischina. Wot daloka hent hlyšchi profeta wule schumjenje a hrimanje, jak by tam wulke morjo hwoj ert motewriło. A profeta hłada hischeze ras nadróbnischo — a widzi wulke morjo wot wschelakich tykaž hłowów, jena wulka shromadžisna luda ho tam motměva. Niž wjazyj jenotliwi, ale zyle ludy — tak ho ſda — ſu tam hromadže pschischle. Schtóha je to czinił, ſo ſu tute ludy tam tak jeneje myſkle? Schto ho tam skukuje? Wón požlucha, a wón ho stróži. Wóni chzedža jich wobstejnosež k Bohu s nowa porjadowacž. To ho jim wjazyj nješubi, ſo dyrbja Boha czesci měcz a tak te pucze khodziež, kaž wón chze — ně to dyrbi wot nětko hinač býč. Hanjaze hłowa ho wupraja a runjež nježku wschitke te ludy jeneje myſkle, to ſle je tola dobywař. Wóni wothložowaju a pschezo mózniſcho poſběhnię ho tón hłóž tych ludow a potom počaje schumjenje jich misjonow hłokow tych ežlowjekow roſhudženie tuteje shromadžisny: „My njecham hwyj, ſo Bóh a jeho syn Jezuš nad nami knježi. To je dolho doſež traſo. Rostorhajm jich swjascki a ežižní wot ſebje jich schtryki.“

Snajesch tutón wobras? Barby tuteho wobrasa, koryž uam starý profeta počaje — nježku hischeze ſuče, wobras hischeze hotowy njeje, pschetoz dženža ho hischeze na tuthym wobrasi mojuje. To je nasch ežaž! Pschirunaj jenož ras tu malosež kscheczijanskich nowinow a kscheczijanskich knihow nascheho ežaža

s tej wulkej ežjodu nowinow kij kscheczijanstwie njepſcheczelnje napschecziwo ſteja, a th budžes hernoſež hłowow naſcheho proſety ſhonicž: Kralojo teje ſemje pschistupja a knježa ſkladuja hromadže radu pschecziwo temu knjeſej a jeho mežiaſej.

Pschirunaj kscheczijanske domy, hdżež ho hischeze rano a wjeczor a ſa blidom modli — ſ tým, hdżež ho wjazyj njemodli — hlaſ, tón hamsný wobras. Pschirunaj licžbu tych, kij hischeze kenischi khodža ſ licžbu tych, kij radscho do krczny, do theatra, ſ rjewanju a ſ wschelakim druhim wjehesam běhaju. Wot horejkach, ſ tych worschtoř, kij dyrbjachu wodžerjo luda býč, je njevěra mitspschischla do wschěch worschtoř luda. A tam w ludu ho nětk to njeſbože ſchéri, lud nětk praji: Nježku žane njebježa wjazyj — derje tak — nětk chzemý ſo tola tu na ſemi lěpje měcz hacž dotal, nětk chzemý tež kaž eži bohacži, naſche žiwenje wizivacž. — Tych, kij nětkle ſ nježim wjazyj ſpokojoři nježku, ſu pschejara wjele, pschetoz na taſku wuežbu lud nojradſcho poſlucha. Wóni chzedža nětk Božu zhrlej, haj tež wózny kraj a hwojbu a mandželſtwo daloko precz ežižnycž, haj wóni chzedža ſ pulvrom a ſ dynamytoni nowy ežaž nutſhwonicž.

Hdže tola dženža naſch pucž dže. My nježem to, ſchtož ho w naſchim kraju stanje, ſ jenym wobrasom pschirunacž. Žedyn želesný ežaž jědže ſ wulkej ſpěchnoſežu hwoj pucž. W ežahu ſedža luczi pjeni ludžo. Na maschinje wojuijetaj maschinista a tepjeř mjes ſobu. A wonaj dele padnjetaſ ſ maschinu won na ſemju. Maschina nětkle bjes wodžerja dale běži. Ale ludžo w ežahu tole nicžo njeſhonja. Wóni ſo tam mitska ſměja, piſa a khowaju dale — a tón ežaž běži ſ bjeskōnczej ſpěchnoſežu psches mosty a psches tunle — běži psches dale psches

te stationy, do teje czemneje noz̄. C̄hoto budže kóñz tuteho czaha? —

M̄h nježněm̄y prajic̄, jo je to ps̄ec̄zorne mołowane. W̄stajcze tola jedyn wokomik stejo a hladajcze, fakt sanjerodzenia młodzina nětke je. W̄ dha młodzina, hd̄ze puc̄z bjes Boha dže? A ps̄ci tmy dyrbi ho prawy wuc̄z̄ skoż bojec̄, w schulach w dženžniſich czazach něchto wot Boha ręczec̄. To tola njeje wjazh „moderne“. Wot ieho pak ps̄chiiudje to žalostne nascheho czaza. Lic̄za młodych rubježnikow rosc̄ze, mordowanje a druhé njeslukti h̄ijo schtyrnacze lēt stari h̄olzh czinja, — schto dyrbi s teho bhez̄, hd̄z̄ tajki narod narosc̄ze a potom semja pod jeho wjedzenjom steji? A tón echo na w wschitko dawa wulka lic̄za tych, k̄i na ſebje ſamych ruku ſloža. Wono dže jako torwoſez̄ ps̄ches naſche czazh, jako jena khorosz̄, fotraž ho wjazh ſahosz̄ njeſoz̄e, ale fotraž s wulkej mozu wſchitkikh ludzi ps̄chima. M̄h tola czujemy, jo tu dämoniske mozy ſobu ſlukfija, a s wuc̄z̄ luda kaž s hanjenja w wuc̄z̄nych klaneži ta ſamzna melodijs: roſtorhajm̄ jich ſwiaſki a cziznajm̄ wot ſebje jich schryki. Hd̄z̄ my kſchesczenjo to wſchitko tak wokoło naž rosc̄ widžim̄, dha my ſkoro sadwelowani ruz̄ ſykujem̄ a ho k Bohu modlim̄: Knieje ſmil̄ ho nad nami.

A tón Kenjes je ho h̄ijo dženža nad nami ſniſil. Ps̄chetož naſch teſt ps̄chuijeſe nami ſhwēſlo do naſcheje czemnoſeze.

Hſcheze ſteji profeta tam a praji tak ſrudnje ps̄ci ſebi: c̄ehodla ſb̄ehaju ho pohanjo a ludz̄ wumyſla ſebi prósdone ręcz̄e? H̄ijo jenu ſel c̄zni ſakalhſez̄ tych ludzi a jich podarimo prózowanje — tu widži wón s dobym druh̄ wobras. Wón ſb̄ehuje ſwojej woezi horje a hłada mits do bydlenja njevidomneho wſchelomózneho Boha, a wón widži, jo tón Kenjes ko jimi ſměje. Wono dyrbi hač do dnia ſwojego ſuda jich wolu mēz̄. Wono moža ho roſkudziez̄, moni, moža ſwoj puc̄z wuſwoliež — wón ſedži a mjeleži ſ temu. Wono ho ſkoro tak ſda, jakó by ho Bóh na krótki czaz wrócz ſezahn̄y, a ho njechal staracz wo te wcz̄, k̄i ho tam delſtach na ſemi ſtam. Ženož jene wón jimi hſcheze praji: „hač do teho dnia, hd̄z̄ budže moj hn̄ew waž trzechiež, chzu ja wam hnadih czaz k pokucze poſkieziež. Ps̄chec̄z̄no waſhemu hanjenju a czinenju praji ja wam jenož to jene: ja paž ſhm̄ ſwojego krala — Jeſuſa Krystuſa — poſtaſil na ſwojej ſhwjatej horje Zionje. Tak dolhp hač ho ſ njem̄ hſcheze ruz̄ wupſchestręja, tak dolho hač chzedža hſcheze kudzi hréſchniz̄ ps̄ches njeho ſb̄ozni bhez̄, tak dolhp dyrbi hſcheze hnadih czaz trač̄.“ To je to ſhwēſlo w naſchich czemných czazach Bóh tón Kenjes je předy hač ſwoj ſud ps̄chindje, naſcheho ſb̄oznika poſtaſil.

A tón starh profeta klyſchi dale tón hłóz̄ teho žalbowaneho. Tón kral ſam, Jeſuſ, pocza ręczec̄: tón Kenjes je fe miti prajil: ty ſy moj ſhm̄, dženža ſhm̄ ja c̄ze plodzil. Slajeze to je ta ſhwjata ſtaſiſna: Jeſuſ dyrbi knježic̄ jako tón jeniczki ſhm̄ Boži na wſchitkint ſhwēſle. Ps̄chetož nichto njeſchindje ſ Wótzej kiba ps̄ches njeho. Jeſuſ dyrbi tež we wutrobie naſcheho luda přeni blač mēz̄ a doſtac̄. Ach, w̄ ſwierjazh a w̄, k̄i w̄ Boha pytac̄, wostajeze tola wſchitke wasche dwelowanje a starosc̄ze, ſpytac̄ze twa ſ Jeſuſoni, hač wón njeſože ps̄chec̄zel wascheje dusche bhez̄ a hač wón njeſože tón bhez̄, kotrenuž wutrobu wotewric̄ze.

Sladajcze tola, fakt kraſnije to ſtwjenje naſcheho Kenjesa Jeſuſa dale dže. Tam delſtach na ſemi woſaju woni: „Rostorhajm̄ jich ſwiaſki a cziznajm̄ wot ſebje jich schryki“ — a horjelach we njebeſzach rěka: žadaj ſebi wote mnie, ja chzu tebi pohanow ſa herbſtvo dac̄ a mjeſy teje ſemje. Ty dyrbiſch jich ſe ſelesnym̄ ſijom roſbic̄, jako hornz̄ dyrbiſch jich roſcziznyc̄. Tam horjelach ſo njeſtaraja wo woſanje tych ludzi na ſemi.

Jeſuſ, k̄i nowu móz dostał je, doſtanje hnydomi nětke tych ſb̄ezkarjow wot Wótzej ſa wobſedzenſtwo. Tón Wótz dyrbiſal jich ſkónzowac̄ — tón ſy može jich wumóz; woni dyrbiſa jeho herbſtvo bhez̄, jeho wobſedzenſtwo. A delſtach na ſhwēži tam ſchumi a wali ſo hida tych czlowjelov ps̄chec̄z̄ Bohu jako wulke morjo — a horkach rěka: „Wótze wostaj jich hſcheze. Ja chzu hſcheze ſpytac̄, moj wumyžerſki ſkut na nich dželac̄.“ Njeje to wulke, njeje to ſmilne wot naſcheho ſb̄oznika?

A jenu jeniczki móz dala jenu tón Wótz, ſo by tych njeſchec̄zelov ps̄chewinyl. Kaž ſelesný ſzepter do hornzow padnje, ſo te hornz̄ i wulkim hložom hromadu padnū, tak dala Bóh ſynej tu móz na wutroby, jich ps̄chewinyc̄ a roſczizſtac̄.

Njeſhy th hſcheze ſenje tajke ſchęzefotanje tych wobſitých hornzow widžal? Njeſhy hſcheze ſenje pódla bhl̄, hd̄z̄ tajka horda twierda czlowiſka wutroba hromadu padnje, jako Jeſuſ ſe ſwójsim ſzepterom jo dótlujsze. Ps̄ci tak někotrym khoroložu a ſmijertnym ložu ſy h̄izom tajke czrjopy ſchęzefotac̄ klyſchal. Welsch th, fakt to klinči? To je jako by nichton tak mjeležo a jara plakal. Dako Petr tantu czemnu nōz džesche a plakasche, ſo je Jeſuſa ſaprel, dha ſo w nim te ſtare czrjopy roſczizſtachu. A jako Pawol tam poſta ſamiaſku w proſci ležesche, dha padachu w nim ſtare czrjopy hromadze.

A ty džesch ſitemu Jeſuſej hſcheze uapſchec̄ wo ſtupic̄. Njeſeſch th, ſo ty ſ ſy jeho miſujsch, ſo dyrbi hſcheze wjazp biež. Wón je tebję h̄izom bil w tak někotrey hvdžinje ſadwelowanja abo tež w hodžinje ſboža — niežo njeponhaſche — tajke male bieže njeſhy ſacžul. Dyrbi tež poſla tebję hinač ps̄chindje. Dyrbi ſp tež poſla tebję czrjopy roſnijetac̄ we wumrēčzu, hd̄z̄ twoje poſiedniſje ſdychowanje tebi praji: nětſ je ps̄chepoſdje.

A ſaſchaſtowanj wot wſchelomózneho teho, ſchtó je tón profeta wiedžal, wobroc̄zi ho wón ſaſho ſ ſhwētej a w̄ola: Dajeze ſo nietko roſivueziež, w̄ kralojo, a naſaſac̄ze ho, w̄ ſudniz̄ teje ſemje a ſlužeze temu Kenjeſej ſ bojosc̄zu a ſradujeze ho ſ ſzeſtym. Wokochujcze t̄ho ſamia, ſo by ho wón njerohněval a w̄ ſon ſamia ſamali na puc̄z. Ps̄chetož jeho hn̄ew budže ho ſkoro ſahoric̄. Alle derje wſchitkim, kofsiž ho na njeho ſpuschczeja.

M̄h předario naſcheho czazha tež nježo druhého czinic̄ njeſožem̄, hač kaž starh profeta ps̄chego ſaſho wolačza naſtvoječ: Božluchajcze teho Kenjeſa tak dolho, kaž czaz traſe. Weny dha my, fakt dolho hnadih czaz hſcheze traſe — požluchajcze na Jeſuſa, ſo by tón naſch niſchtr bhl̄, požluchajcze na njeho tak dolho, kaž wón hſcheze ſ hñadu a miloſežu waž pyta — njeſbudzeze hakle njeſchec̄zelojo, ps̄chetož w̄ njeſeſeze, fakt ho wam potom poſidze.

To ho dženža pras̄chec̄z chzemy: Na kajfim puc̄zu ſhm̄, buđenym my kóñz wſac̄ ſa puc̄zu? Je jenož jedyn puc̄z, to je tón puc̄z ſ Božemu ſudej. Na tutym puc̄zu ſhm̄ my niſchitz̄. Če tutón naſch puc̄z ſ węcznemu ſtwjenju abo ſ žalſtnemu kóñzei. Hſcheze je wumóženje možno, hd̄z̄ ſ Jeſuſej ſhwētym. A ſichta, hd̄z̄ Jeſuſowu hnadu preč̄ cziznijesch. Je dha hſcheze jedyn druh̄ ſb̄oznik, je dha potom hſcheze jene wumóženje? Ně, potom ſhm̄ ſhubjeni.

We naſchim czazui ſo nami žalostne kataſtroſy napſchec̄zivovala, a czlowjekoj ſo počzui ſo bojec̄ a tſchepjetac̄. Alle jena malo ežrjodka ſb̄ehnje hłowu a czehnje ſ wjeſkoſežu tón puc̄z do wěžnego doma. Chzemy th tež tajke ſb̄ozne Bože děčžo bhez̄? Hd̄z̄ pak th kudzi džec̄o tuteho ſhwēta ps̄ch̄ ſuc̄zu ležiſh a naž prokyjſh, poj tola, my ſchesczenjo tebję ſobu wſam. Pój tola, ſo njeby kóñz wſal na puc̄zu. M̄h džem̄ dom, ſ Jeſuſej.

Hamjen̄.

W. W. w R.

Bóh je nasch Wótz, nasch Knjes a fastarač.

Hlók: Kal krahne samoženje.

Nětk spěvai Bohu, duscha,
U wutrobu Tom' daj;
Hoj, wéra Bohu hľuscho,
Nam dama Boži raj!
Chzu mojom' Bohu spěvac
Tu delkach na semí,
Joh' winizy chzu dželac
Bo jeho vichlšni.

Schtóz stajnie žwéru hladá
Na Biha Žakuba,
Szej jeho pomož žada,
Sso jemu podawa.
Tom' wuswolit je sbože
Szej mudrje nojwische.
Tom' kima herbstwo Bože
Kiz herkach w njebju je.

Všchi nim je wichuka žylnož
Máz njewucžerpaž!
Wichomudrož, lubož, žwérnož
Joh' skulki předuja,
Te njebieža a semja
Se wichém, schtož we nich je,
We wodach rybow ſučo,
Lych piački w spěvanje!

Ma s nami myſle mera
Kiz nifom' njeſchłodža,
Joh' dobrota a žwéra
Naž kaudych wobſboža;
Bóh džerži žweje klowo,
Echtóz klubi, rumjedž,
Wón wumáz móže kóždoh
Kiz čerpi žudženie.

We wumáz se wschej nush,
Tež žamo se žmjerče;
Ma jéž sa wichuké ludý
We čazku drohui,
Vichi malo jéži liza
Wón čimi čerwjenie;
We Bohu duscha živa
Dže s joſtwa k žmobilžje.

Tón Knjes ho ſrudny bliži,
Tich móznije troſch uje,
Wiché ſtrastne raný hoji,
Tim itali ſetréje!
Wón žanoh' nochze ſtomdžic
We nush wopuſtežic,
A hduž ho hdu měk ſomdžic,
Chze wěčnje ſwieskelic!

Wóh twori zufom' hety,
Da ſubko žprotam,
Wón žlyſchi wobohich próstwy!
Troſcht, kiz je wudowat;
Pak tych, kiz Žeho hidža
Joh' Ducha ujerodža,
We nozy brécha kholža,
Wóža trjekic žudženia. —

Sso čłowjek n'ehordž w žwécze;
To k padej pschinjež —
Wsché wérne Bože džicži
Ssu čicze, ponizne,
Te twjerdze wéra živa
Do Božoh' ziona,
Mér ſkłodki jim dom ſiwa
Psches hnadu Šbóžnika!

Pschińdž, Božo, ke mni s nowa,
Bóh mój hý wobſtajnje.
Mój duch ko k tebi woča,
Szczel twoju pomož mi,
Wschak na tebie ko ſpuscheža
Mój duch a wutroba.
Hdyž pičińdže kſchij a ſrudžba
Ssy moia nadžja!

Psched tobú dele padam,
Wſmi přjež wſchu moju náz;
Szej twoju hnadu žadam,
Daj ty mi newu móz;
Vjes tebie njemžu živý
Vjež jeńčku hodžinu;
Ssum ſtrowy pak a čižy
Psches twoju dobrotu.

Mój Knjež a mój Božo,
Sso tebi porucžu!
Wſtak tu hý m je ſbože!
Mi pochylni wutrobu;
Hdyž ho mi w žwécze ſtyschež,
Mie njemér čwiluje,
Dha daj we Žesom Šbryſchež
Mi mér, móz, živjenje.

Daj twoje žohnovanie
Nam s mebjia kóždý čaž,
Nech twoja wola stanje,
Kaž tam, ko pola naž;
Gdžerž ſtituj ček, duschu
Wiedž ſhóžnie s zuvoby
Naž wſtěd po vratym pucžu
Do wěčnej domiſu!

Ach, ia hým člonjek hnadny,
Kaf chyl Žoh' dohvalic?
Bóh wěčny kral je hnadny?
Kaf mohl Žoh' ſroshmic?
A tola hým žam Žeho,
Tom' luba wowecžka!
Duz chzu tež wyshe wscheho
Joh' ſhwalic bjes kónza.

Hai, Boha chzu ja ſhwalc
Wiché moje žive dny,
Tom' džakny wopor palicž
Sa jeho dobroty.
Na čele a na duschi
Nam pomia s hubjenſta,
Bóh vróſtwy ſprawne žlyſchi;
Kytal Boha, wutroba.

J. W.

Winowatoſcze, fotrež maja ſſchęſčanszy starschi a domjazy pschi wocžehnjenju džecži.

(Poſracžowanje.)

W žwojim pschednoschku wo tutej wulžy wažnej wěžy poda
superintendenta Cordes-Lipſchęžansli tež poſtiw, kaf ſo dyrbja
a móža tute winowatoſcze dopjelnicz. Dopomí na jene žlowo
fotrež praji: „Wocžehnjenje, to je wocžehnjenje ſebje žameho
a pschikkad a hewak hischež ſuta lubož”, a pschi ſpomni k temu
něhdž te tole:

„Wocžehnjenje ſebje žameho a pschikkad! Nicžo njeje bóle
nuſne a bóle ſtukowaze hacž tole. Tu mamý hnydom tu žhlu
kutnoſcž tuteje zyleje naležnoſcze. We brachach a njedostatkach
twojich džecži masch ſchpihel twojich ſlaboſcžow; duž njech ſu
czi frute poniranje; wocžehn žam ſo hischež ras ſ nimi žobu.
Wocžahnež ko rěka, kaž nichtón praji, to wojowanje psche-
cživo ſebi žamemu w džecžoch dale wojovacž! Hdyž ty žam
wo ſebje to nježadasch, ſchtož ty wo džecži ſebi žadasch, ſmějeſch
mało ſboža tež ſ tym najrjeñſhim napominanjom. Hdyž pak
žam dobreho pschikkada dawasch, tam budže czi to lohke; woni
činja po tym. — „A hewak hischež ſuboſcž!” Lubož je ſa
zyle wocžehnjenje to, ſchtož je žlónzo ſa zylk žwét pschirody a
čłowjekow; njejeſli žlónza, njeje thęza a živjenja, njejeſli lubo-
ſcze, njeje tu thęza a živjenja. Džecžo, fotrež ſmě pod žlónč-
kom ſuboſcze wotroſcž, ſmě ſbožowne ſhwalc, býrnjeſch tež
hewak we ſhuduſchku ſuboſtneſzach žive bylo. Schtož ſwojeho
džecža živjenje ſ ſitej wérnej ſuboſcze ſjelní a wohrodža, ſčini
jemu živjenje ſa paradise, fotrežo ſo w poſdžiſhich lětach ſ dža-
kowanjom dopominka, a dawa jemu ſamoženje žobu, wo ſotrehož
je tež w ſhudym čažu žive jako wo ſo hohateje danje; tajki čzlo-
wjek wſchě dobre možy w džecžu ſbudžuje k wjeſeļemu roſezenju.
O, ſo býchny tola te nam dowěrjene džecži tak prawje ſ wu-
trobu ſubovali, a ſo býchny to, ſchtož nam na pschinarodženej
ſuboſczi pobrachuje, ſebi pschezo ſ nowa wo ſo Boha wuproſyli!
Lubož je kaž to najlepſe w živjenju hewak tak tež to naj-
lepſe we wocžehnjenju. Tola dyrbj to wérna ſuboſcž býz, niz
ta „wopicžna ſuboſcž”, fotraž telko ſkaženja na džecži pschinjež!

Wérna ſuboſcž njeſnaje ſubuſchłow nana a ſubuſchlow ma-
čerje, kaž to tak pola Žakuba a Rebekki bě a telko roſkorh do
žwójby pschinjež a ſhonomaj, Eſawej a Žakubej, živjenje tak
ſaeženuit; haj ſajedojež! Lubož woprawdze prawje ſhudži a
wobdawa kóžde džecžo ſe žamžnej žwér. Vſchi tymi pak lu-
boſcž wſchě psches jene ſopytu njeſowa, ně, kóžde džecžo po jeho
wožebithm waschnju wothlada, kaž to ſahrodnik čini ſ roſ-
linami.

Woprawdžita ſuboſcž njeſchepuſchciž ſane njepocžink, ně,
ſtražuje ſ kruſežu; poſhlyna, hdyžkuli móže wolu k dobremu,
wojuje pak nježmiliue ſchecžiwo wſchě ſebičnej wole a wſche-
mu ſebičnemu waschnju džecža, ſebi prajiz: „Njeſlemiſch ſi
džecžu w mlođoſci wolu, hý wina na tym, hdyž w starobje
jemu ſo ſleni wutroba.”

(Poſracžowanje.)

Zyrkej a ſtat.

Wucžerjo na ſudowych ſchulach a nabožina w ſchuli, to je
wožebite, haj žobu najwožebniſche praschenje, ſ kotrýmž ſo star-
žhi ſaberač dyrbja. Starschi ſu tehodla něſkle tež wožebje
k temu ſwołani, ſo bých ſo mjes žobu ſjednoczili a ſhromadnje
ſhromadne prawa ſivoje a žwojich džecži ſaſtupowali. —

K titemu praschenju: „Wucžerjo na ſudowych ſchulach a na-
lóžina w ſchuli” ſhonim ſ Westſalskeje něſhto jara ſajimowaze,
wožebje naž w Žakskej ſajimowaze tehodla, dokelž hysto žly-
ſchis, ſo „wucžerjo”, to rěka potom pschezo tak wjele kaž „wſchitzu
wucžerjo” na ſudowych ſchulach ſu ſchecžiwo nabožinje, ſ naj-
mjenſha pak tola ſchecžiwo konfessionellnemu roſwucžowanju
w ſchuli. Westſalske provinzialne wucžerſke towarzſtvo je mjes
žwojimi žobuſtawami wothložovalo wo ſtejſhcežu jenotliweho
k nabožinje. Wothložowanje bě zyle potajne a mono ſjewi tole:
Na wothložowanju wobdzeli ſo jich 4225 žobuſtawow; ſ nich
hložowasche 3964 ſa to, ſo hý nabožina w ſchuli wostała; to je
jich 93,8 wo ſta; ſchecžiwo nabožinje w ſchuli hložowasche jich
254; to je 6 wo ſta. Sa konfessionellnemu nabožinu w ſchuli,

to rěka sa nabožine rošnuczowanje po jenotliwych wěrywusnaczech wupraji ho jich 75,5 wot sta; historiske nabožne rošnuczowanje w stawiach nabožin Žadache ſebi 18,6 wot sta. Sa moralne rošnuczowanje woteda jich 208, to ſu 4,9 wot sta ſwoj hlož. Westfalszy wuczerjo wotpočaža potajkim ſ pschemozazej wjetſchini ſchulu bjes nabožin a jena wulka wjetſchina je ſa konfessionellni ſchulu. —

Na temu, ſo ſakſte ſjednoczeniſtwo „Lehrergewerkschaft”, kotrež wjetſchi džel ſakſtich wuczerjow w ſebi ſjednocza, ſebi ſwětnu ſchulu Žada, piſche ho učchtio ſajimaze ſ Brasiliſteje. W ſakſtej ſo praji, wot tych, kiz ludowu ſchulu ſastupuja, ſo ſebi pschesjednoſcz w ludu a toleronſa abo ſrijeſkliwoscz mjes jenotliwymi wěrywusnaczem ſudowu ſchulu Žada, tač ſa psches ſměſchenje wſchech ſwětanahladow a wěrywusnaczow w ſudowej ſchuli ſo wſcho dželaze w jenym ludu wotſtronja; ſ Brasiliſteje ſhonjim učchtio druhe, a to niz myſkliczki a naſlady, ně ſakſty, wěroſeze ſe živjenja. Jena brasiliſka nowina piſche: „Tak doſho hacž ſo naſcha (brasiliſka) wjehnoſez njevorjekuje ſwojemu něteſkliwemu naſchiniu, po kotrejmi ſraj koſonistam wuželiuje a pschi kotrejmi ſwchelake rěče a wſchelake wěrywusnacza do hromady měſcha, budža ſo ſwójby, kotrež ſraj pytaju, pschezo ſažo tam wobročicž, hlož ſjednoczeniſtwo ſa koſonisazju abo ſrajwobydłowanje ſmōžnia, ſo ſo jich wjele, kiz ſu ſ jeneje wěry a ſ jeneho luda do wjetſchich ſjednoczeniſtow ſjednocza. Wſchudžom ſu naſhnenjenja tajkeho wobydłowanja, kotrež na ſjednoczenje wěrywusnaczow a narodow džiwa, te ſamžne a rěčza ſa to, ſo by ſo pschi wobydłowanju na dželenje po narodach a wěrywusnaczach džiwalo. Wſchitko druhe je ſchłodne wuezi naſhnenjenje, njech tež theorijsa abo myſkliczka praji, ſo možlo to rjane bycz.” Na temu pschiftaji nowina jenu roſprawu a piſche: „Wužichmy ſkladnoſez a jěchachmy dwě hodžinje doſho psches ſrajinu, katraž bu psches Antonia Robold-Freitagia ſ Marata ſ koſonistami woſhadzena. Džiwalachmy ſo niz jenož na plödnoſezi kraja, ale tež na poſtupe, kotrež bě koſonija we wſchém cžinila. Dokelž ſu koſonistojo uimale bjes muwſacza evangelszy učniſkelo poſkhada, naſa jenajſkich ſažadow a žadanijow. Tu mějachmy poſwuczažy pschiftad ſa to, ſo privatne koſonije, kotrež koſonistow ſamžneho naroda a wěrywusnacza na jenym měſtiſe ſažydluja, ſpěſhniſe poſtupe a koſonije wjehnoſeſow, w kotrejch ſo narody a wěrywusnacza pschezo měſcheja, we wſchém pschetrjechja. Koſonistojo ſu ſpoſojom ſ tym ſwojim; ani jeneho ujenadeidžem, kotrež njeby ſ wobſtejnosczem ſpoſojom był.”

Modlitwa wěrjaſeho.

Hlož: Budž ſhwalba Bohu ſamemu —
Chzesch dženž' mje, Božo, woſhal wſacž,
Dacž ſhincz eželnej hēſi;
Dha chyl mi ſ hnady ſbóžnoſez dacž
We tamnym rjeñſchim ſwěcze,
Ach, daj mi tam twój ſbóžny raj;
Sſlyſch moje ſamjen, praj th: haj
„Sſo njeboj, ja ſyń ſ tobu!”

S blifſta a ſ dalofa.

W Budýſchinje ſeindžechu ſo w Sſerbskim Domje evangelszy herbszy duchowni ſwiatkovni ſrjedu ſ naſetniſej ſhromadzisnje ſwojeje predařſkeje konferenzy. Pschedzyda, ſ. farař ſic. theol. Mróſak-Hrodžiſtheczanski ju ſ modlitwu wotewri a poda roſprawu wo naſeňnoſeſach konferenzy, kaž na pschiftad wo ſakubo- wym legacze, kotrehož daň herbszy wuczerjo doſtarauju. Wo

wulzy wažnej węžy naſchich herbskich ſpěvařskich ſo ujembožesche jednacž, dokelž bě pschedzyda komiſſije, ſ. farař Domaschla- Gudeſteczanski ſadžewany, pschitomu bycz; wón je komiſſiju ſwołal na popoſdinjo pschichodneje wutoru. Dokelž budže nět- ejiſchi naſlad ſpěvařskich bôrſy wukupjeny, ma ſo pschihod no- weho wudawka, njech je nět ſakſi thze, hnydom pschihodowacž. — Lěžba thze konferenza ſlennu ſwujedženiu ſa ſwoukowne miſſion ſtwo ſwycziež a to, da-li Bóh, we Bjeleczanskim Božim domje. Tehorunja ſo wo ſwujedženju Gustav-Adolfoweho towařſtwa kaž do zyla wo tuthym towařſtve ſlowežko poręčza; duchowni Lubij- ſkeho krježa pschi tym ſivoje woſebite pscheeza a žadanja wu- prajichu, wo kotrejch budže ſo hischeze dale jednacž. — Nowo- ſarjadowanje zyrkwe, woſebje zyrkweho ſamoženja Žada ſebi, ſo ſo ſamoženje zyrkwe na pschiměrjemu dani wuda; do tuteho ſamoženja ſiuscheja pschedywſchém pola a ſuſi zyrkwe a farow, a duž maja ſo tute ſa woſnajenſki pjenjes, naſhennu cžaſej pschi- měrjemu, woſnajecž. To Žada ſebi hlož prawda pscheežiwo wulkej krajnej zyrkwi kaž pscheežiwo druhim woſhadam krajneje zyrkwe. Krajna zyrkwi thze a dyrbí ſwoje woſhadu ſdžeržetz phtacž; duž dyrbí ſebi Žadacž, ſo kózda naſotliwa woſada tež, kelfož někaf može, ſa ſebje cžini, ſo by ſo ſaſtarala; ſ. temu ſluſha, ſo ſwoje pola a ſuſi pschencja ſa jedynu naſhennu cžaſej pschiměrjent pjenjes, korež dyrbal we wſchech woſhadach po mož- noſeſi jenak wulki bycz, wějo džiwajo na woſebitne wobſtej- noſeſe. Tole wurunanie njeje pak hischeze dozpte; ſamo ſu- ſodne woſadu maja jara wſchelakov ſoſnajenſki pjenjes; tu ma ſo na wurunanie džiwacž, kaž je to po prawu. — Wo ſobu- džele konferenzy na naſchim ujeidželskim ſopjenku „Pomhaj Bóh” ſo po roſprawje redaktora nadrōbiſchho poręčza. Naſotliwi du- chowni maja nim ſredowaniow tež podawacž naſtawki, roſ- prawy a. d. Prědowaniya maja ſo ſtajniſe hacž do wutoru ranja do cžiſchezeſtne ſapóžlač, ſeželu-ſi ſo na redaktora, maja ſo tač woſpóžlač, ſo ma je tuton póndželu. Wſchě druhe naſtawki maja ſo jenož redaktorej póndžacž. Ma pschichodnej konferenzy, katraž ſo 7. juliya woſměje, ſo tuſta wěz hischeze nadrōbiſchho ſarjadyuje a praschenje redaktorstwa woſriža. Pschi tym ſo tež praschenje herbskich ſtetakow abo ſečazych ſopjenkom naſpomni. Tu ma „Pomhaj Bóh” pomhač. Woſharowacž ſo dyrbí, ſo je jich hischeze wjele herbskich dontow, w kotrejch ſo „Pomhaj Bóh” nječita, a to ſažo w někotrych woſhadach woſebje wjele. „Pomhaj Bóh” móžesč ſebi pola duchowneho ſkaſacž abo, cžitascheli „Sſerbske ſowinu”, ſ tutym ſobit; móžesč ſebi je tež kózdu ſobotu w ſsmolerjez knihičiſtezeſtne wotewſacž. Wo 1. juliya móžesč ſebi je tež ſame ſa ſo na poſeze ſkaſacž. Sſnadž je tež wježu ſhlaſtar abo ničton druhu ſwólniwy, wjetſchu po- ſyku ſa wjež na ſo wſacž, ſo možl ſebi tam je kózdy ſkaſacž. — Wo tej nětſle tač husto mjenowanej evangeliſaziji ſo ſlowežko poręčza, woſebje wo tym, kaž wona ſtrukturu a ſchto woſiſtluje. Evangelisazija, — ſmy ju tež w Sſerbach měli — i ſe ſa- danje naſcheho cžaſha, w kotrejch jich telko woſiſtluje we wěrje, druſy ſ zyrkwe wuſtupe a ſažo druſy pscheežiwo zyrkwi wojuja. — Doprajichmy ſebi hischeze to a tamne, ſchtož by bylo ſ ſlep- ſchemu naſcheho luda a naſchich woſhadow.

Ssamžnu ſrjedu mějſtej tež „Towařſtvo pomožy ſa ſtu- dewazych Sſerbów” a „Sſerbske knihičiſtezeſtne ſwojej ſhromadzisnje. Wo nimaj ſa týdžen ſlowežko.

Lijſto wauje: M. we L. ſa 2. po Tr. — Ma w H. ſa 3. po Tr.

Samolwity redaktor: farař Wyrzacž w Nohacžizach.
Cžiſteč a neſlad: ſsmolerjez knihičiſtezeſtne, ſap. druſtve ſ wobm. ruk. w Budýſchinje.